

INTERNACIA CENTRA KOMITATO DE
LA ESPERANTO-MOVADO

FRANZISCHER BUCHVERLAG & Co. BERN

ORGANIZA STATUTARO

12, BOULEVARD DU THÉÂTRE / 1925

2653

Federación Española de Esperanto
Hispana Esperanto - Federacio
Rodríguez San Pedro 13 - 3º - 7, E-28015 MADRID
Tel. +34 - (91) - 4468079

INTERNACIA CENTRA KOMITATO DE LA ESPERANTO-MOVADO

ESPERANTISTA DOKUMENTARO

PRI LA

OFICIALAJ, HISTORIAJ, BIBLIOGRAFIAJ
KAJ STATISTIKAJ AFEROJ

ORGANIZA STATUTARO

1. Kontrakto de Helsinki
2. Regularo de la Kongresoj
3. Regularo de K. R.
4. Statuto de UEA

Federación Española de Esperanto
Hispana Esperanto - Federacio

Rodríguez San Pedro 13 - 3º - 7, E-28015 MADRID
Tel. +34 - (91) - 4468079

GENÈVE / 12, Boulevard du Théâtre / 1925

Kontrakto de Helsinki

Prezentita de la Organiza Komisiono, akceptita de la XIIIa Kongreso 1921 en Helsinki kaj revizita (art. IV) de K. R. kaj UEA en 1924

I.

1. La *Naciaj Societoj* elektu *Konstantan Rerezentantaron* de la *Naciaj Societoj* (K. R.), konsistantan el unu reprezentanto de ĉiu nacia societo, kun nombro da voĉoj proporcia je la nombro de anoj, por kiu ĝi pagis kotizon al la kaso de la K. R. Tiu Rerezentantaro starigos sian internan regularon. Ĝi povos havi Prezidanton kaj Ĝeneralan Sekretarion elektitajn ekstere de la Rerezentantaro. Ĝi zorgos pri la reciproka informado kaj kunlaborado de la naciaj societoj por komunaj celoj kaj pri ilia monsubteno al la komunaj Institutioj de la Esperantistaro.

2. La individuaj Esperantistoj grupiĝu internacie per aliĝo al *Universala Esperanto-Asocio*, kiu disvastigas la ĝeneralan uzadon de la lingvo.

3. La Fakaj (teknikaj kaj profesiaj) Societoj grupigu la Esperantistojn por propagando kaj uzado en specialaj rondoj.

II.

La *Konstanta Rerezentantaro* de la *Naciaj Societoj* kaj *Universala Esperanto-Asocio* interkonsentos pri la elekto de *Centra Esperanto-Komitato* kiu konsistos el ses anoj, oficantaj dum tri jaroj kaj reelektotaj po du ĉiujare.

Tiu *Centra Esperanta-Komitato* zorgos pri la ĝeneralaj interesoj de la movado. Ĝi starigas Centran Kason kaj por tio enspezas donacojn, kotizojn de kongresoj, kotizojn de *Naciaj Societoj* pere de la Rerezentantaro kaj subvencion A. de UE

III.

La *Lingva Komitato* estas sendependa, sed la *Naciaj Societoj*, *UEA* kaj la *Fakaj Societoj* povas prezenti kandidatojn al ĝi.

IV.

La *Centra Esperanto-Komitato* okazigas la Universalajn Kongresojn kaj komisias ilian organizon al loka organiza komitato.

La Universalaj Kongresoj konsistas el:

Solena malferma kunsido;

laboraj kunsidoj, en kiuj la oficialaj institucioj prezentas raportojn kaj aŭdas la rimarkojn kaj deziresprimojn de la kongresanoj;

fakaj kunsidoj;

kunsidoj de la diversaj oficialaj komitatoj aparte aŭ kune.

La Institucioj nomataj „oficialaj“ estas:

La Lingva Komitato (L. K.) kaj ĝia Akademio;

la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj (K. R.);

la Universalaj Esperanto-Asocio (UEA) kun sia Komitato;

la Centra Esperanto-Komitato (C. K.).

V.

Krom la Universalaj Kongresoj povos okazi periode oficialaj teknikaj konferencoj, laŭ decido de la *Centra Komitato*, kiu tamen ne zorgos pri konferencoj politikaj aŭ religiaj.

VI.

La oficialaj komunikoj de la oficialaj Institucioj estas publikigataj pere de Esperantistaj gazetoj.

La oficialaj dokumentoj kaj raportoj estas publikigataj per zorgo de la Centra Komitato en *Oficiala Dokumentaro* laŭ siaj nunaj formatoj.

Kongresa regularo

Prezentita de la Centra Komitato sur la bazo de la „Fundamentaj Dokumentoj“ kaj akceptita de la XVIa kongreso en Vieno 1924

1. En Universalaj Kongresoj de Esperanto povas partopreni „ĉiu persono, kiu scias kaj uzas la lingvon Esperanto, tute egale por kiaj celoj li uzas ĝin“, kondiĉe ke tiu persono

a) sendis sian aliĝon al la loka komitato, kaj

b) pagis la kotizon.

La aliĝo al la kongreso komprenigas akcepton de ĉi tiu regularo de la kongreso, kiu nuligas ĉiujn antaŭajn.

2. La celo de la kongreso estas la esploro de ĉiuj demandoj komuninteresaj por ĉiuj esperantistoj, kun escepto de religiaj, politikaj kaj klasbatalaj demandoj, kiuj estas netuŝeblaj en kongresa kunsido, kaj la lingvaj demandoj, kies esploro kaj solvo estas rezervataj al la L. K. kaj Akademio. Tamen, por ebligi al la kongresanoj, kiu interesiĝas pri unu aŭ alia el tiuj demandoj, ilin preparoli inter si en privataj kunsidoj, la komitato zorgas por ke ili povu disponi ĉambrojn, kie ili kunvenas laŭ deziro. La kunvenaj lokoj kaj horoj, elektitaj de ĉia tiel formiĝinta grupo, estas oficiale sciigataj.

3. La universalaj kongresoj konsistas el:

a) Solena malferma kunsido;

b) laboraj kunsidoj, en kiuj la oficialaj institucioj prezentas raportojn kaj aŭdas la rimarkojn kaj deziresprimojn de la kongresanoj;

c) fakaj kunsidoj; kaj

d) kunsidoj de la diversaj oficialaj komitatoj aparte kaj kune.

4. Ĉar la funkciado de la oficialaj institucioj estas regulata de la kontrakto de Helsinki, revizebla nur per interkonsento de K. R. kaj UEA, la kongreso ne rajtas alpreni decidojn devigatajn, ĉu por izolaj esperantistoj, ĉu por la esperantaj societoj, ĉu por la oficialaj institucioj, sed ĝi plene rajtas esprimi dezirojn kaj konsilojn. Por decidigi pri tiuj deziresprimoj aŭ konsiloj, la koncernataj institucioj aŭ komitatoj traktos ilin kiel eble plej baldaŭ. La diskutoj rilataj al aferoj de la Universala Esperanto-Asocio estas regulataj per ties statuto.

5. Eventuala profito el ĉiu kongreso apartenos al la Centra Kaso, kiu donos unu trionon de ĝi por la propagando en la kongresa lando.

Kongresa estraro.

6. La kongresa estraro konsistas, krom la honoraj prezidantoj kaj membroj, el:

unu prezidanto ;

kelkaj vicprezidantoj, reprezentantaj la plej gravajn organizaĵojn de la movado ; la prezidanto aŭ almenaŭ unu vicprezidanto devas esti el la lando kie sidas la kongreso ;

la ĝeneralaj sekretarioj kaj iliaj helpantoj.

La estraro estas elektita de la kongreso, laŭ propono de C. K. kaj L. K. K.

7. Por solena malfermo, se okazas salutparoladoj naciaj, ili estos ordigataj laŭ la tradicia maniero :

unu delegito el ĉiu regno, kies regnantoj ĉeestas la kongreson ;

unu delegito por ĉiu lingvo parolata en tiu regno, krom la oficiala lingvo, kondiĉe ke reprezentantoj de la dirita lingvo ĉeestas la kongreson.

Tiuj delegitoj estas elektitaj de siaj naciaj societoj, kaj la listo devas esti fine ordigata kaj kompletigita de antaŭkunveno de K. R.

Fakaj sekcioj.

8. Por la esploro de ĉiuj specialaj aŭ teknikaj temoj aŭ eĉ de la temoj rezervitaj pro kongresa neŭtraleco, oni povas formi fakajn sekciojn.

Tiuj sekcioj konsistas, ĉu el specialistaj societoj, antaŭe organizitaj, kaj decidintaj kunveni dum la kongreso, ĉu el personoj, kiuj grupiĝas libere, dum la kongreso, por esplori kune temojn, pri kiuj ili havas specialistan kompetentecon aŭ interesiĝas speciale.

La sekcioj povas peti, ke la deziroj, kiujn ili esprimis, aŭ la konkludoj de iliaj raporto, estu prezentataj al la kongreso, se tiu prezento estas farebla laŭ la ĝeneralaj principoj, kiuj regas la kongreson.

Kongresaj kunsidoj.

9. La kongreso pridiskutas :

- a) La temojn senpere metitajn de la C. K. en la tagordon.
- b) La temojn metitajn de la C. K. en la tagordon laŭ propono de esperantistaj organizaĵoj aŭ de enskribiĝintaj kongresanoj, kondiĉe ke tiuj proponoj estu alvenintaj al C. K., almenaŭ tri monatojn antaŭ la kongreso.
- c) La dezirojn kaj konkludojn de la sekcioj, prezentitajn al la kongreso.

10. *Regularo por la kunsidoj de la kongresoj.*

- a) La laboraj kunsidoj de la kongreso estas prezidataj de la prezidanto de C. K. aŭ de lia anstataŭanto.
- b) Ĉiu parolanto devas doni sian nomon skribe al la estraro de la kunsidoj.

- c) Ĉiu rezolucio aŭ amendo devas esti komunikita skribe al la estraro.
- d) La parolontoj sin sekvas, laŭ ordo de sia enskribo.
- e) Ĉiu parolonto, krom la raportantoj, povas paroli nur dum dek sinsekvantaj minutoj. Ĉiu parolonto ne povas, sen speciala permeso de la prezidanto, paroli pli ol dufoje pri la sama demando, escepte pri punkto pri ordo.
- f) La parolantoj povas paroli nur pri la tagordo. La prezidanto reprenas la parolon al ĉiu parolanto, kiu parolas pri alia temo.
- g) La interrompoj estas malpermesitaj.
- h) Post la fermo de la diskuto, decidita de la kunsidantaro, oni voĉdonas.
- i) Oni devas voĉdoni pri la amendoj, antaŭ ol voĉdoni pri la prezentita propono.
- k) La voĉdonoj povas okazi per levitaj manoj, se ne ekzistas dubo pri la rezultato de tiu voĉdono. Se ekzistas dubo, laŭ opinioj de la prezidanto aŭ de la proponintoj, oni balotas.

Viena Rezolucio

La Deksesa Kongreso en Vieno deklaras, ke pro la definitiva ekfunkciado de la oficialaj institucioj laŭ la kontrakto de Helsinki, la decidpovo kaj la solvo de organizaj demandoj apartenas de nun al la rajtigitaj organizaĵoj de la esperantistaro, UEA kaj Konstanta Re prezentantaro de Naciaj Societoj (K. R.), kiuj havas la devon ilin prizorgi, kaj tial la kongreso rekomendas, ke oni ne plu ŝarĝu per ili la tagordon de la universalaj kongresoj.

Interna regularo de la Konstanta Re prezentantaro de la Naciaj Societoj

Akceptita dum la XVIIa Kongreso en Ĝenevo 1925

1. La Naciaj Societoj elektas Konstantan Re prezentantaron (K. R.) konsistantan el unu reprezentanto de ĉiu nacia societo. Ĝi zorgas pri la reciprokaj informado kaj kunlaborado de la naciaj societoj por komunaj celoj kaj pri ilia monsubteno al la komunaj institucioj de la Esperantistaro. Ĝi reprezentas la naciajn esperantaj movadojn, kaj kunlaboras kun UEA, kiu reprezentas la samajn esperantistojn indvidue grupiĝintaj sur tutmonda bazo.

2. Por prizorgi la ĝeneralajn interesojn de la esperanta movado, organizi kongresojn, kunvoki konferencojn kaj gvidi la tutmondan propagandon, K. R. kaj Universala Esperanto-Asocio interkonsente elektas Centran Esperantistan Komitaton, kiu konsistas el ses anoj oficantoj dum tri jaroj kaj reelektataj po du ĉiujare.

3. K. R. kolektas kotizojn de la naciaj societoj laŭ pagsistemo kiun ĝi mem fiksas ordinare ĉiutrigare. En okazo de neceseco K. R. povas fiksi novan pagsistemon post malpli longa periodo.

4. Ĉiu societo havas nombron da voĉoj proporcia je la nombro de anoj por kiu ĝi pagas kotizon al la kaso de K. R.

5. Por kalkuli la nombron da anoj por kiu nacia societo devas pagi kotizon al K. R. por iu jaro, oni uzas la ciferon de la anaro en la fino de la antaŭa jaro.

6. Nacia societo, kiu ne pagis por la jaro ĝis 1-a de Julio, ne plu rajtas voĉdoni post tiu dato ĝis ĝi pagas.

7. La Estraro de K. R. konsistas el prezidanto kaj sekretario-kasisto. Ili povas esti elektataj ekstere de la Re pre-

zentantaro. La Estraro oficas dum tri jaroj. La plenuman taskon pri ĉiuj eksteraj aferoj la K. R. komisias al C. K.

8. La kotizojn por la jaro, kiujn ĝi enspezas de la naciaj societoj K. R. pagas post depreno de la elspezoj de la Estraro de la Centra Komitato, post kiam ĝi aŭdis en la Universala Kongreso de la sekvanta jaro la raporton de Centra Komitato pri ĝia agado dum la jaro por kiu la kotizoj valoras.

9. Pri aferoj de komuna intereso K. R. kunsidas kun la Centra Komitato kaj la Komitato de Universala Esperanto Asocio sub prezido de la prezidanto de Centra Komitato. Pri siaj internaj administraj aferoj ĝi kunsidas aparte laŭbezone.

10. Kiam K. R. sidas aparte, se la prezidanto de K. R. forestas, la kunsido elektas prezidanton por la kunsido.

11. En la kunvenoj de K. R. ĉiu reprezentanto rajtas havi apud si ne pli ol du helpantojn, kiuj rajtas paroli en la debatoj sed ne voĉdoni dum lia ĉeesto.

12. La decidoj de la kunsidoj de K. R. estas submetataj de la Estraro al la naciaj societoj por skriba konfirmo. La voĉdono de societo, kiu ne respondis post du monatoj, egalas al konfirmo. Por ekster-eŭropaj landoj la limo estas tri monatoj.

13. Ĉiu nacia societo devas sciigi al la Estraro de K. R. nomon kaj adreson, kiu valoras por ĉiu korespondaĵo.

14. Ĉiu nacia societo devas sendi al la Estraro de K. R. almenaŭ unu ekzempleron de resumo en Esperanto de sia jara raporto kun bilanco, montrante la nombron da membroj kaj ĉefajn rezultatojn atingitajn.

15. K. R. mem starigas kaj ŝanĝas sian regularon post proponoj de la naciaj societoj. Ĝia regularo ne povas enhavi ion, kio ne akordiĝas kun la kontrakto de Helsinki, kiu estas nur revizebla per interkonsento inter K. R. kaj la Universala Esperanto-Asocio.

STATUTO

de

Universala Esperanto-Asocio

I. Celoj kaj principoj.

1. Sub la nomo *Universala Esperanto-Asocio* ekzistas Asocio, fondita en 1908, kiu celas:

Disvastigi la uzadon de la internacia helplingvo Esperanto;
Plifaciligi la ĉiuspecajn moralajn kaj materiajn rilatojn inter la homoj, sen diferenco pri raso, nacieco, religio aŭ lingvo;

Krei internaciajn servojn uzeblaj de ĉiuj homoj, kies intelektaj aŭ materiaj interesoj celas trans la limoj de ilia genta aŭ lingva teritorio;

Kreskigi inter siaj membroj fortikan senton de solidareco kaj disvolvigi ĉe ili la komprenon kaj estimon por fremdaj popoloj.

2. UEA estas neŭtrala rilate al religio, nacieco aŭ politiko. En ĝi viroj kaj virinoj estas egalrajtaj kaj elekteblaj al ĉiuj oficoj.

3. La oficiala lingvo de UEA estas la Zamenhofa Lingvo Esperanto, tia, kia ĝi estas definitiva per sia literatura kaj teknika verkaro.

4. La sidejo de UEA troviĝas ĉe sia Centra Oficejo, en Genève, Svislando. UEA deklaras sin asocio kun celo ideala kaj je ne limigita daŭro, konforme al art. 60 de la svisa civila kodo. La Centra Oficejo de UEA estas oficiale nomata: "Internacia Esperanto Oficejo", "Bureau international de l'Espéranto", "Internationales Esperantoamt", k. t. p.

La Komitato rajtas translokigi la sidejon de la asocio kaj oficejo

en alian svisan lokon, kaj laŭbezone ilin enskribi en- kaj eksterlande en la ŝtatajn registrojn por societoj.

5. La oficialaj publikigoj de UEA fariĝas per la Jarlibro, per la gazeto "Esperanto", per bultenoj aŭ cirkuleroj. La Asocio rajtas eldoni ĉiuspecajn presaĵojn rilatantaj al ĝia celo kaj agado.

La administra jaro kalkuliĝas de 1. Novembro ĝis 31. Oktobro.

La tempolimoj fiksitaĵoj per tiu statuto aŭ regularoj valoras por Eŭropo. Por la rilatoj el lokoj kun speciale malfacilaj poŝtaj komunikoj aŭ el aliaj kontinentoj la Direktoro plilongigas tiujn tempolimojn.

6. Por ĉiuj membroj estas devigaj tiu statuto kaj la ĝeneralaj regularoj de la Asocio.

Por la agoj de siaj reprezentantoj, oficistoj, k. t. p. la Asocio estas nur respondeca, se tiuj agoj okazis en la limoj de la kompetenteco, kiun por ĉiu ofico difinas ĉi-tiu statuto aŭ la regularoj.

La Asocio malakceptas ĉiun financan respondecon por la funkciado de la servoj kaj por negocoj al ili rilatantaj.

7. La havaĵo de UEA estas destinata al la esperanta movado. La membroj nek havas personan rajton je tiu havaĵo, nek estas respondaj por la ŝuldoj de la Asocio.

II. Membroj, Fakoj, Societoj.

Membroj.

8. Povas esti akceptata kiel membro ĉiu honorinda persono, favora al la principoj de UEA.

La *Membroj* (M.) pagas la kutiman jaran kotizon, kaj eblan enirpagon, fiksoitan de la Komitato.

Membroj-Abonantoj (M. A.) estas membroj, pagantaj kun la kotizo la abonon al la gazeto "Esperanto", laŭ favoraj kondiĉoj al ili rezervataj.

Membroj-Subtenantoj (M. S.) estas membroj, kiuj, por helpi al la Asocio, pagas la por ili fiksitajn pli altajn kotizon-abonon.

Dumvivaj membroj (D. M.) estas la akirintoj de almenaŭ unu atesto de la "Garantia Kapitalo" (art. 49) kaj la personoj havantaj

tiun rajton konforme al la ĝisnuna statuto. Ili estas liberigataj je ĉiu plia kotizo aŭ abonpago.

Honoraj membroj (H. M.) estas la personoj, kiujn, pro gravaj servoj aŭ donacoj faritaj al la Asocio, la Komitato distingas je tiu titolo. Ili ne pagas kotizon.

9. La membroj rajtas:

Elekti la Delegiton kaj Vicdelegiton; voĉdoni en la kunveno de sia loko kaj en kongreso de UEA; ĉeesti ĉiujn membro-kunvenojn aŭ manifestaciojn aranĝitajn sub la nomo de la Asocio;

Iniciati voĉdonon de la Delegitoj, partopreni je la ĝenerala skriba voĉdonado kaj plendi konforme al art. 59;

Ricevi membrokarton, la jarlibron kaj uzi la ĝeneralajn servojn. Subtenantoj, Dumvivaj kaj Honoraj membroj ricevas laŭeble pliajn presaĵojn.

La prezojn de la kotizoj kaj membro-abonoj fiksis la voĉdonado de la Delegitoj. La organizantoj de festoj aŭ kongresoj rajtas postuli enirpagon, por kovri la kostojn. Escepte tio, la membroj ne povas esti devigataj pagi pliajn sumojn por la bezonoj de la Asocio.

10. La Delegito kolektas la aliĝojn, enkasigas la kotizojn de sia loko kaj sendas ilin en tempolimo de du semajnoj al la Centra Oficejo. Ĉi-tiu ankaŭ akceptas senperajn pagojn, aŭ enkasigas mem, se mankas Delegito aŭ pro aliaj gravaj kaŭzoj.

Delegito kaj Direktoro rajtas malakcepti aliĝproponojn. Delegito rifuzinta aliĝon raportas al la Direktoro. Same la Direktoro, se li rifuzis aliĝon akceptitan de Delegito, informas tiun Delegiton. Malinterkonsentojn inter ili decidas la Prezidanto.

Se malakceptita kandidato tion speciale deziras, oni informas lin pri la motivo. Ĝis 30 tagoj post alveno de tiu klarigo, tri membroj rajtas kune peti la Prezidanton, ke li prijuĝu la aliĝproponon.

11. La membreco komencas kun la enskribo en la membra kontrolo de UEA. La jara kotizo estu pagata ĝis fino de marto, prefere al la loka Delegito, aŭ al la Centra Oficejo. Poste la oficejo laŭeble avertos la nepagintojn aŭ sendos al ili poŝtrepagilojn. Estas forstrekataj la membroj, kiuj ekŝiĝis, aŭ kies kotizoj nek alvenis ĉe la oficejo ĝis fino de julio, nek povis esti deprenataj de ebla bonhavaĵo.

Fakoj.

12. *Fako de UEA* nomiĝas organizita grupiĝo de membroj, kiuj volas plivigli la rilatojn inter si, por esperantistaj, profesiaj aŭ aliaj ne kontraŭstatutaj celoj. La fakoj starigas propran statuton, elektas Fakestron kaj eblan komitaton, povas postuli specialan kotizon de la fakanoj kaj krei servojn al ili rezervatajn.

La Komisiono de UEA, konforme al la ĝeneralaj interesoj de la Asocio, decidas pri akcepto aŭ ĉesigo de fakoj kaj privoĉdonas iliajn statutojn. La elekto de Fakestroj estas submetata al la aprobo de la Prezidanto de UEA, kiu nomas Fakestron, se elekto per la fakanoj ne povis okazi. La Fakestroj havas propon-raĵton ĉe la Komisiono. Ciun jaron ili raportas ĝis fino de novembro al la fakanoj kaj al la Direktoro.

La fakoj administras sin mem, konforme al la metodoj de la Asocio. Kun la konsento de la Direktoro ili povas transdoni tuton aŭ parton de siaj negocoj al la Centra Oficejo, kiu malfermas al ili kontojn. La Komisiono povas doni monsubtenojn al fakoj tre gravaj aŭ kiuj faras servojn al ĉiuj membroj.

La ĉefaj informoj de la fakoj aperas en la oficiala gazeto.

Entreprenej.

13. *Entreprenej* de UEA estas nomataj la societoj, korporacioj, firmaoj k. t. p., kiuj, pagante ĉiujare fiksan sumon, deziras esprimi sian simpatian al UEA aŭ rilati kun la Esperantistoj. Ili rajtas publikigi sian nomon en speciala parto de la jarlibro kaj ĝuas aliajn favorojn, konforme al regularo.

Tiom kiom la laboro de la oficejo tion permesas, la Direktoro rajtas helpi al la poresperantaj klopodoj de membroj aŭ entreprenoj, konsentante, ke la oficejo peradu por ili leterojn, funkciu kiel pagejo, k. t. p.

Societoj.

14. La Asocio povas fari ĉiajn kontraktojn laŭ la bezonoj de sia agado.

Kun societoj, korporacioj, firmaoj kun celoj similaj al tiuj de UEA, aŭ kies kunlaboro aŭ simpatio estas dezirindaj, la Komisiono

rajtas fari interkonsentojn pri komuna agado, pri interŝanĝo de servoj, k. t. p. Ĝi povas helpi al tiaj societoj, meti je ilia dispono spacon en la oficiala gazeto, kaj doni al iliaj reprezentantoj konsilan voĉon interne de la Asocio.

Societoj kaj firmaoj, entreprenoj kaj aliaj, ne estas membroj de UEA. Pri ilia agado la asocio ne respondas, sed post ricevo de pravigitaj plendoj ĝi ĉesigos la rilatojn kun ili.

Organizo.

15. La organoj de la Asocio estas:

Kunvenoj kaj skribaj voĉdonoj;

La loka Delegito kaj Vicdelegito; la Delegito por specialaj celoj;

La Ĉefdelegito kun sia Sekretario; la Fakestro;

La Komitato, la Komisiono, la Prezidanto;

La Centra Oficejo, kun Direktoro, Vicdirektoro kaj oficistoj;

La Redakcio, kun la Redaktoro de "Esperanto" kaj eblaj oficistoj.

Ĉiuj personoj havantaj oficon devas esti membroj.

III. Delegitoj kaj Ĉefdelegitoj.

Delegitoj.

16. En ĉiu loko, grava pro sia grandeco, siaj komercaj aŭ turismaj rilatoj, la asocio klopodas elekti *Delegiton* kaj *Vicdelegiton*.

La Delegito reprezentas UEA kaj administras ĝiajn lokajn aferojn, konforme al la instruoj de la Direktoro.

La Vicdelegito estas la kunlaboranto kaj anstataŭanto de la Delegito. Ĉiuj reguloj por la Delegito valoras laŭsence por la Vicdelegito.

Sub sia respondeco la Delegito povas nomi *Agentojn* aŭ *Helpantojn*, kiuj rilate la Asocion nek havas oficialan rolon, nek uzu titolojn je oficiala aspekto.

Delegitoj por Komerco aŭ aliaj specialaj celoj estas elektataj okaze de la starigo de tiaj servoj. Ne koncernas ilin la sekvantaj artikoloj.

17. En unu loko estu kutime nur unu Delegito kaj Vicdelegito. Grandegaj urboj povas esti dividataj en partoj kun po unu Delegito kaj Vicdelegito, sub la gvidado de Ĉefdelegito, kiu reprezentas la tutan urbon.

Kie la esperantista movado estas malforta, pluraj lokoj disemitaĵoj povas esti administrataj de unu Delegito kaj Vicdelegito.

Najbaraj Delegitoj fiksis inter si la geografiajn limojn de sia agadkampo. Se necese, decidu la Direktoro.

18. La elekto de Delegito fariĝu laŭeble konforme al jenaj principoj: Li bone konu la esperantan lingvon kaj movadon; li abonu kaj regule legu la gazeton de la Asocio; li estu plenaĝa enlandano daŭre loganta en sia loko, kaj, sub la kutima rezervo de gravaj malhelpoj, promesu plenumi sian oficon tri sinsekvajn jarojn.

En lokoj, kie loĝas minimume 10 membroj, ĉi-tiuj elektas la Delegiton kaj Vicdelegiton. Kie ne povis okazi regula elekto, kaj en lokoj kun malpli ol 10 membroj, la Delegito kaj Vicdelegito estas elektataj de la Direktoro.

Ilia ofico daŭras ĝis la laŭstatuta elektado de la Delegitoj, okazanta ĉiun trian jaron.

Se en loko, por kiu la Direktoro elektis la Delegiton, troviĝas poste 10 membroj, ili povas okazigi propran elekton.

19. La elektitaj Delegitoj estas publikigataj en la oficiala gazeto. Se ĝis 30 tagoj post ĝia forsendo neniu membro protestas pro gravaj kaŭzoj, la elekto fariĝas valora. Intertempe la Delegito funkcias provizore.

Se la Direktoro opinias, ke nova Delegito ne taŭgas por la ofico, li rajtas haltigi la publikigon, informante la elektiton pri siaj motivoj. Ĝis 30 tagoj post la informo, ke kontraŭstaras iu membro aŭ la Direktoro, la rifuzito aŭ liaj elektintoj povas peti la finan decidon de la Prezidanto.

20. La Delegito:

Reprezentas en sia loko la Asocion kaj rilate al la estraro de UEA siajn membrojn;

Propagandas, varbas membrojn, enkasigas kotizojn kaj prizorgas la administrajn aferojn;

Respondas la informpetojn de la membroj kaj helpas ilin okaze de vojaĝo;

Klopodas starigi en sia loko la aliajn oficialajn servojn kaj kontrolas ilian funkciadon;

Konservas en bonordo ĉiujn leterojn kaj dokumentojn koncernantajn ilian oficon.

21. La Delegiteco estas honora ofico.

La Delegito rajtas rifuzi laŭregularan peton de servo, kiun li kredas ne akordigebla kun sia honoro aŭ konscienco. Li sciigas pri tio la petinton.

Al membroj, kiuj misuzas la aranĝojn de la Asocio, li rajtas rifuzi siajn servojn, informante la petinton kaj la Direktoron.

Libervole farante servojn al ne-membroj, li klopodas ilin varbi por UEA. Li nek faras servojn, nek metas aranĝojn de la Asocio al la dispono de personoj, kiuj nur volas profiti je ĝi.

22. La Delegito kvitanças por la Asocio la ricevatajn kotizojn sed li ne estas kompetenta fari en ĝia nomo elspezojn aŭ mendojn.

Por kompensi siajn personajn elspezojn kaj laŭeble tiujn de siaj kunlaborantoj, la Delegito deprenas de la kotizoj de li ĝustatempe enkasigitaj la parton por tiu celo fiksitajn. Procentaĵoj je lia favoro estos ankaŭ starigataj por la pagoj de la Entreprenoj, por anoncoj en la jarlibro, k. t. p.

Ĉiuj sumoj ricevataj por la Asocio devas esti sendataj aŭ franko al la Centra Oficejo en tempolimo de du semajnoj.

El donacoj, vendoj, k. t. p. povas esti kreata loka kaso por helpi la agadon de la Delegito. Pri tiaj kasoj decidu la membroj; UEA ne estas responda por ili.

23. En lokoj kun minimume 10 membroj la Delegito kunvenigas la membrojn almenaŭ unufoje ĉiujare, prefere dum aŭtuno. Kunveno devas esti aranĝata: por elekti Delegiton, kaj se tion petas kvinono de la lokaj membroj aŭ la Direktoro.

La ĉefaj traktotaĵoj estas konatigataj per invitilo, unu semajnon antaŭe. La kunveno elektas prezidanton kaj protokoliston, aŭdas la raporton de la Delegito, esploras faritajn proponojn kaj fiksis laŭ ili la lokan agadon de la Asocio. La Delegito ne estas elektebla kiel prezidanto de kunveno. Laŭ postulo de la Delegito aŭ de kvinono de la ĉeestantoj, oni voĉdonas skribe.

La elekto de Delegito aŭ Vicdelegito nur valoras, se ĉeestas

minimume la duono de la membroj, kaj se la kandidatoj ricevis pli ol la duono el la voĉoj de la kunvenintoj. Se tiuj kondiĉoj ne estas plenumataj, la ĉeestantoj decidu, ĉu oni aranĝos novan kunvenon aŭ voĉdonos per la poŝto. Tiun duan fojon sufiĉas la simpla plimulto de la donitaj voĉoj.

24. Se Delegito ne plu povas plenumi sian oficon, pro foriro el la loko, grava malsano, morto, k. t. p., la Vicdelegito informas la Direktoron. Se estas malpli ol 10 membroj, li indikas samtempe, ĉu li estas preta fariĝi Delegito kaj kiun novan Vicdelegiton li proponas. Se li havas minimume 10 membrojn, li okazigas en tempolimo de 60 tagoj la elekton de nova Delegito

De la antaŭa Delegito la nova reprenas la materialon kaj el la aktoj tion, kion li bezonas por sia agado.

Ĉefdelegitoj.

25. Por grandega urbo, landparto aŭ tuta lando povas esti elektata *Ĉefdelegito* kaj anstataŭanto. Lia geografia agadkampo nomiĝas: „*Teritorio de UEA*“. La limoj de teritorio akordiĝu kun la ŝtataj landdividoj, kiel regionoj, provincoj, k. t. p., se la praktikaj bezonoj ne konsiligas alian apartigon.

Teritorio estas fiksata per decido de la Komisiono, ĉu laŭ propra iniciato, ĉu laŭ peto de almenaŭ 15 najbaraj Delegitoj, kune reprezentantaj minimume 75 membrojn. La Komisiono ĉiam rajtas dividi aŭ kunigi teritoriojn.

La Komisiono elektas la Ĉefdelegiton kaj lian anstataŭanton. En teritorioj kun la supre citita nombro de Delegitoj kaj entute 75 membroj, la Delegitoj mem elektas la Ĉefdelegiton kaj anstataŭanton, rezervante la aprobon de la Prezidanto.

26. Al Ĉefdelegito la Komisiono povas doni jenajn taskojn: Reprezenti la Asocion en sia teritorio, konsili kaj gvidi la Delegitojn, koncentrigi la administradon kaj certajn servojn ĉe sekretario, de li kontrolata;

Propagandi por la Asocio, kie ĝi ne estas sufiĉe reprezentata, elektigi Delegitojn kaj funkciigi la servojn;

Peradi la rilatojn inter la Centra Oficejo kaj la Delegitoj, en teritorioj tre malproksimaj aŭ kun speciale malfavoraj poŝtaj kondiĉoj.

Kun la konsento de la Direktoro povos esti donataj al Ĉefdelegito kelkaj el la direktoraj kompetentecoj, speciale la elekto de Delegitoj ne havantaj 10 membrojn. La Ĉefdelegito raportas ĉiujare ĝis fino de novembro al la Direktoro pri sia agado, la sekretario kaj eblaj kasaferoj.

27. La Ĉefdelegito kunvenigas la Delegitojn kaj la aliajn membrojn de sia teritorio almenaŭ unu fojon jare, prefere dum nacia esperantista kunveno. Li raportas, priparoligas la agadon de UEA, k. t. p. Tiuj kunvenoj decidu ĉion, kion ili juĝas utila al la progreso de UEA en la teritorio. La procedo estas laŭsence la sama kiel dum loka kunveno, sed Ĉefdelegito kaj anstataŭanto, elektitaj de la Delegitoj, ne rajtas funkcii kiel prezidanto aŭ protokolisto. La Delegitoj povas doni voĉrajton al la ĉeestantaj membroj, escepte pri elekto de Ĉefdelegito kaj pri teritoria kaso, plenigita el Delegitaj procentaĵoj.

28. En teritoriaj aferoj ĉiu Delegito havas unu voĉon. La kvinono el ili kaj same la Direktoro rajtas peti, ke la Ĉefdelegito organizu korespondan voĉdonadon pri elekto aŭ alia grava negoco. La elekto de Ĉefdelegito kaj anstataŭanto estas skriba kaj fariĝas ordinare dum kunveno, alie per la poŝto. Elekto nur valoras, se voĉdonis en kunveno almenaŭ la duono, en la koresponda procedo almenaŭ du trionoj de la teritoriaj Delegitoj, kaj se la kandidatoj ricevis pli ol la duono de la voĉoj. Se du korespondaj voĉdonadoj ne donis rezultaton, decidu la Prezidanto.

29. Kie troviĝas la necesaj rimedoj, la Ĉefdelegito kaj la Direktoro elektas kune *Sekretarion* de UEA.

La Sekretario helpas la Ĉefdelegiton, reprezentas la Centran Oficejon, prizorgas administrajn laborojn konforme al la instruoj de la Direktoro, kaj faras se necese parton de la servoj anstataŭ la Delegitoj.

Laŭeble la Sekretario estas pagata el donacoj por tiu celo, el procentaĵoj de kotizoj, abonoj kaj vendoj, el teritoria kaso, k. t. p. Al Sekretarioj, kies laboro notinde malŝarĝigas la Centran Oficejon, la Direktoro rajtas konsenti rabaton ĝis 10% je ĉiuj sumoj alsendotaj. La Komisiono povas kuraĝigi la Sekretariojn per monsubtenoj aŭ premioj, se la financa stato de la Asocio tion permesas.

30. Por ebligi la pagon de Sekretario kaj por aliaj asociaj celoj povas esti kreata *Teritoria Kaso*. Ĝia havaĵo apartenas al UEA, sed la Asocio ne respondas por ĝiaj ŝuldoj.

Se la kaso devas esti plenigata el la Deleigitaj procentaĵoj, la kondiĉoj estas: Ke la Deleigitoj rezignas minimume je la duono de siaj procentaĵoj favore de tiu kaso, kaj ke la decidon akceptas skribe tri kvaronoj de la Deleigitoj en la teritorio. Decido tiel akceptata fariĝas deviga por ĉiuj Deleigitoj kaj valoras ĝis la fino de la jaro, dum kiu ĝi estis forigita per la sama procedo. La havaĵon administras kasisto elektita de la kunveno, kaj la Ĉefdelegito ĝin laŭofice kontrolas.

IV. Centra Organizo.

Komitato kaj Komisiono.

31. La ĝenerala gvidado de la Asocio estas komisiata al *Komitato*. Ĝi konsistas el 15—25 membroj diversnaciaj, elektitaj de la Deleigitoj por tri jaroj.

Se pro iuj kaŭzoj fariĝas en ĝi lokoj liberaj, tiam la Komitato povas, kaj, se alimaniere lando aŭ grupo de landoj estus tute ne reprezentata, la Komitato devas sin rekompletigi mem ĝis la proksima elekto. Je la fino de ĉiu periodo la Komitato decidas, konforme al la disvastiĝeco de la Asocio, kiom da membroj enhavu la elektota Komitato.

32. La Komitato:

Elektas inter siaj membroj: La Prezidanton, la Vicprezidanton kaj la Komisionon de UEA. Plie ĝi elektas: la Direktoron kaj Vicdirektoron, la Redaktoron kaj la honorajn membrojn. Ĝi rajtas elekti honoran Prezidanton.

Fiksas la ĝeneralan agadon de UEA laŭ la voĉdonoj de la Deleigitoj kaj la deziresprimoj de la Kongreso;
Privoĉdonas la jaran raporton kaj kontrolas la administradon de la asocia kapitalo;

Decidas pri apelacioj kaj pri la aliaj aferoj al ĝi rezervataj.

33. La *Prezidanto* de UEA reprezentas la Asocion en ĉiuj eksteraj ne pure administraj rilatoj, kaj subskribas kun la Direktoro la ĉefajn dokumentojn. Li prezidas la Komitaton kaj Kongreson.

Persone aŭ ilin transdonante al alia Komitatano, li prizorgas la pliajn taskojn al li destinatajn per tiu statuto aŭ regularoj. En urĝaj kaj gravaj okazoj li havas la kompetentecojn de la Komitato aŭ Komisiono, al kiuj li raportos plej baldaŭ. La *Vicprezidanto* helpas kaj anstataŭas lin.

34. La *Komisiono* konsistas el la Prezidanto aŭ Vicprezidanto de UEA, kaj, laŭ decido de la Komitato, el 4 aŭ el 6 pliaj Komitatanoj, loĝantaj en landoj ne tro malproksimaj de la oficiala sidejo.

La Komisiono:

Decidas konforme al la instrukcioj de la Komitato pri ĉiuj aferoj superantaj la kompetentecojn de la Direktoro, Redaktoro kaj Ĉefdeleigitoj;

Starigas novajn servojn aŭ aranĝojn, fiksante la ĝeneralajn regularojn pri ili; voĉdonas pri la fakoj;

Kontrolas la Centran Oficejon kaj la Redakcion;

Administras la kapitalon de la Asocio;

Prizorgas aliajn aferojn al ĝi komisiitaj de la Komitato aŭ per tiu statuto.

35. Komitato kaj Komisiono laboras per rondiranta kajero aŭ per cirkuleroj. Ili kunvenas ĉiujare okaze de la Kongreso, la Komisiono se eble pli ofte. En la voĉdonoj valoras la simpla plimulto, okaze de voĉegaleco decidas la Prezidanto. Tiom kiom permesas la cirkonstancoj, elekto, ĉe kiu neniu kandidato ricevis la absolutan plimulton, estu ripetata ĝis unu ĝin atingas. Valoras provizore kaj devos poste esti submetataj al nova voĉdono: Decidoj, je kiuj partoprenis malpli ol du trionoj de la Komitatanoj; decidoj de la Komisiono, se ne respondis du membroj.

36. Por esplori iujn problemojn, la Komitato ĉiam povas elekti inter aŭ ekster si specialajn komisionojn, sed ne rajtas transdoni al ili siajn kompetentecojn. Same la Komisiono de UEA povas peti la kunlaboron de Fakestroj, Deleigitoj, k. t. p. La Komitato decidas pri kredito donata al la membroj de la Komisiono por iliaj administraj kaj vojaĝaj elspezoj.

Honoraj Rerezentantoj.

37. Honoraj Rerezentantoj de UEA estas personoj, elektitaj por tri jaroj de la Komisiono, kiuj pro sia sperto, aŭtoritateco aŭ socia

pozicio povas utili al la Asocio. Ili patronas la propagandon, helpas okaze de klopodoj ĉe aŭtoritatoj aŭ estraroj, kaj reprezentas kun la Delegito la Asocion ĉe publikaj manifestacioj. Ili devas esti membroj kaj ne havas administran rolon.

Kongreso.

38. Okazas ĉiujare Kongreso de UEA, kies lokon, tempon kaj kondiĉojn fiksas la Komitato.

La Kongreso:

Aŭdas la oficialajn raportojn;

Ekzamenas la moralan kaj financan situacion de la Asocio;

Esploras la proponojn de la Komitato kaj de la membroj, kaj fiksas laŭ tio la ĝeneralan agadon por la proksima jaro.

La Prezidanto de UEA gvidas la Kongreson; la protokolisto estas elektata de la kongresanoj. Rajtas voĉdoni ĉiuj membroj pagintaj la kongreskarton. La traktotaĵoj devas esti konatigataj en la oficiala gazeto, la ĉefaj raportoj kaj proponoj estas presite disdonataj al la kunvenintoj.

La Kongreso aprobas aŭ malaprobas la raportojn kaj decidas pri la proponoj en formo de deziresprimoj al la Komitato.

Centra Oficejo.

39. La Centra Oficejo de la Asocio konsistas el *Direktoro*, *Vicdirektoro*, oficistoj kaj helpantoj. Direktoro kaj Vicdirektoro estas elektataj de la Komitato, ilian salajron kaj eblan kontrakton fiksas la Komisiono. Ili ne povas esti Komitatanoj, sed havas en la Komitato kaj Komisiono konsilan rolon kaj proponrajton.

40. Se momente ne estas trovebla sperta Direktoro, aŭ se ĉi-tiu ne povas dediĉi sian tutan tempon al la ofico, la Komisiono elektas profesionan oficejestrin kun la titolo: *Ĝenerala Sekretario de UEA*. La Komisiono decidas, kiuj el la direktoraj kompetentecoj iras al la Ĝenerala Sekretario, kaj kiujn ĝi rezervas al la Direktoro aŭ al unu el siaj membroj.

41. La Direktoro gvidas la administradon konforme al la agadplano de la Komitato kaj klopodas por la disvastigo de la Asocio. Li reprezentas ĝin en ĉiuj kutimaj administraj aferoj kaj subskribas

en ĝia nomo. Por negocoj de li kontraktitaj, kiuj superas lian agadrajton, li restas responsa ĝis ili estas formale aprobitaj.

La Vicdirektoro helpas kaj anstataŭas la Direktoron. Kun la konsento de la Prezidanto, la Vicdirektoro povas memstare prizorgi administran departementon kaj subskribi por ĝi.

42. La Direktoro, la Ĝenerala Sekretario kaj la Centra Kasisto deponu mongarantion ĉe banko, laŭ kondiĉoj fiksataj de la Komisiono.

La Direktoro dungas la oficistojn kaj helpantojn, fiksas illajn laborkondiĉojn kaj salajrojn. Al la Centra Kasisto kaj al po unu sekretario por la administrado kaj por la gazeto, li povas doni la subskribrajton por iliaj funkcioj.

La Centra Oficejo konservas la bibliotekon kaj arĥivejon de la Asocio.

43. Post novjaro la Direktoro raportas al la Komitato pri la stato de la Asocio: Oficejo, gazeto, teritorioj, fakoj, k. t. p. Al la Kongreso li submetas ekstrakton de tiu jara raporto kaj skizon pri la ĝiskongresa agado. Laŭbezone li raportas al la Komisiono, kaj li informas la Prezidanton pri gravaj okazintaĵoj. Li tenas liston de la plendoj.

La Direktoro redaktas la „Oficialan Jarlibron“, la „Oficialan Informilon“ en la gazeto, kaj eblan bultenon. Al la aprobo de la Prezidanto li submetas la regularojn pri administrado, kasaferoj kaj entreprenoj. Devas esti aprobitaj de la Komisiono: Eksterordinaraj elspezoj, la starigo de novaj servoj, ĉiuj kontraktoj kaj eblaj procesoj, kiuj ne koncernas la kutiman administradon aŭ estas gravaj por la eksteraj rilatoj de la Asocio.

Oficiala Gazeto.

44. La Asocio eldonas je sia risko kaj profito la gazeton: „*Esperanto*“. Skribas ĝin tute aŭ parte *Redaktoro*, elektita de la Komitato. Lian salajron kaj eblan kontrakton fiksas la Komisiono.

La gazeto estu gvidata laŭ la ĝisnuna tradicio kaj enhavu nenion kontraŭ la celoj aŭ la intereso de la Asocio. Escepte tio, la Redaktoro ĝuu en sia laboro plej eblan liberecon.

La Redaktoro klopodas gajni kunlaborantojn, prefere senpagajn, kaj korespondas kun ili. Por la parto de li redaktita, li portas la leĝan respondecon. El ĉiuj alsenditaj presaĵoj la unua ekzemplero

apartenas al la biblioteko de UEA, la aliaj al la Redaktoro aŭ la kunlaborantoj. La Redaktoro fiksas interkonsente kun la Direktoro la detalojn pri labordivido kaj aperado, konforme al la disponebla mono. Se necese, decidus la Prezidanto.

45. La Centra Oficejo administras kaj eldonas la gazeton. Ĝi aperigas la parton oficialan, eble aliajn, kaj la anoncojn.

La Direktoro fiksas la kutimajn rabatojn al revendistoj kaj anonc-
agentoj; li starigas la prezojn por anoncoj, por la aldonado de fremdaj presadoj, k. t. p., malakceptante tion, kio estas kontraŭ la celoj aŭ la bonaspekto de la gazeto, aŭ povus ofendi la membrojn.

Pri la abonprezo por membroj-abonantoj decidus la voĉdonado de la Delegitoj, tiun por ne-membroj fiksas la Direktoro, aŭdinte la Redaktoron.

46. La gazeto estas administrata laŭ komercaj metodoj kaj detigata je ĉiuj kostoj, kiujn ĝi kaŭzas. Ebla profito estas uzata por ĝia plibonigo kaj favore de la Redaktoro, de la kunlaborantoj kaj de la varbintoj de abonantoj aŭ anoncoj. Se la gazeto ne povas ekzisti el propraj rimedoj, la Komisiono metas je la dispono de la Direktoro krediton el la Asocia kapitalo.

Estas submetataj al la Prezidanto: Kontraktoj pri perioda ludonado de paĝoj por teksto aŭ anoncoj; kontraktoj kun presistoj por pli ol du jaroj, aŭ kun societoj uzontaj la gazeton kiel oficiala organo; urgaj plialtigoj de la kredito kaj similaj gravaj.

La Komisiono estas kompetenta decidi pri ĉio kio koncernas la gazeton kaj ĝian eldonadon, kaj ŝanĝi en okazoj de urĝa bezono la aranĝojn fiksatajn en tiuj tri artikoloj.

V. Administrado.

Financoj.

47. La Asocio kalkulas laŭ svisaj frankoj.

La Direktoro fiksas la oficialan prezon de la kotizoj por ĉiu lando en nacia mono, konforme al la kurzo kaj la praktikaj bezonoj.

La Prezidanto rajtas provizore malaltigi la prezojn por landoj kun kurzoj tiel malfavoraj rilate al la svisa, ke plenvoloraj prezoj

malhelpus grandan parton de la tieaj Esperantistoj daŭrigi ilian membrecon.

Se kontraŭe la svisa mono multe perdas de sia laŭleĝa valoro, la Komisiono povas provizore deklari la oficialajn prezojn de alia lando kiel normalaj kaj rilatigi al ili la tabelon de la kotizoj.

La monhavaĵo de UEA konsistas el: La Centra Kaso, la kasoj de la Teritorioj kaj de la Fakoj, la kapitalo de la Garantiantoj kaj la Asocia kapitalo.

48. La *Centra Kaso* estas administrata de la Direktoro aŭ Vicdirektoro kun la helpo de Centra Kasisto. Tiu kaso prizorgas la kutimajn spezojn de la Asocio. Ĝi ricevas la kotizojn, abonajn, flankajn gajnojn kaj la donacojn ne superantaj po Fr. 500, kaj pagas ĉiujn salajrojn kaj kostojn de la centra administrado kaj gazeto.

Laŭ regularo aprobita de la Prezidanto, la centra kaso malfermas kontojn al la membroj, faras librotendajn laborojn por aliaj partoj de la asocia havaĵo kaj povas funkcii kiel pagejo por fremdaj entreprenoj. La alsendataj monsumoj aŭ ĉekoj vojaĝas je la risko de la sendinto. Ili estu adresataj al la Oficejo kaj ne al privataj personoj.

En landoj, el kiuj mono estas sendebla nur malfacile aŭ kun kurzperdo, la Direktoro povas elekti fidindan membron aŭ bankon kiel *Peranto-Reprezentanto*. Ĉi-tiu enkasigas la monon kaj provizore ĝin konservas kiel havaĵo de la Asocio.

La Direktoro sendas kvaronjarajn konteltirojn al la Prezidanto. La jara bilanco, se eble kun buĝeto, devas esti aprobita de la Komisiono kaj Komitato, kaj publikigata en la oficiala gazeto. Ĉiujare kontrolas la kason reprezentanto de banko, elektita de la Komisiono.

49. La *kasojn de la Teritorioj* administras la Ĉefdelegito aŭ kasisto elektita de la Delegitoj.

Pri la *kasoj de la Fakoj* decidus la fakaj statutoj.

La *kapitalo de la Garantiantoj* konsistas el la pagoj de la Dumvivaj Membroj kaj el donacoj al ĝi destinitaj. Ĝi celas plifortigi la financan situacion kaj disvastigi la laborkampon de UEA. Sub la kontrolo de la Komisiono, la Garantiantoj administras la kapitalon mem, kaj, escepte Art. 60, ne povas esti senigataj je iliaj akiritaj rajtoj. La atestoj de la mortintaj Garantiantoj apartenas al la Asocio. Por estontaj Dumvivaj Membroj, la voĉdonado de la Delegitoj povas fiksi aliajn kondiĉojn,

50. La *Asocia kapitalo* konsistas el la havaĵo ricevita per donacoj, heredaĵoj, k. t. p. Ĝi estas konservata kaj administrata ekster la Centra Oficejo. Por tiu celo la Komisiono elektas Komitatanojn kiel Administrantojn.

Tiu kapitalo formas la ĝeneralan rezervon de la Asocio, el kiu ĝi kreas novajn aranĝojn aŭ pagas jarajn deficitojn. La Komisiono povas rajtigi la Administranton, ke li aĉetu de la Centra Kaso fremdlandan monon, atendante la supreniron de la kurzoj, kaj donu en urgaj kazoj tujan monhelpon al la Centra Kaso. En la jara bilanco klare vidiĝu, kiom entute ricevis aŭ alpagis la asocia kapitalo.

Spekulacioj kun la havaĵo de UEA estas formale malpermesataj.

51. Pri finiĝo de la Asocio decidis la skriba voĉdonado de la membroj, kaj, se la situacio ne plu ebligas tiun procedon, decidis la Delegitoj aŭ la Komitatanoj. Devas esti pagataj la ŝuldoj kaj la atestoj de la Garantiantoj. La restanta havaĵo estas deponata tri jarojn, favore de Esperantistoj, kiuj intencus refondi similan societon. Se tio ne okazas, la havaĵo estas donacata al alia internacia asocio kun idealaj celoj, kiun nomigas la decido pri la dissolviĝo.

Proponoj kaj Voĉdonoj.

52. Ĉiu membro povas sendi al la Centra Oficejo liston de kandidatoj por asociaj elektoj kaj mallongajn proponojn pri la agado de la Asocio, presotaj en la oficiala gazeto, tiom, kiom la spaco permesas.

Dek membroj rajtas peti de la Direktoro la okazigon de voĉdonado de la Delegitoj. La Direktoro publikigas la peton en la oficiala gazeto aŭ bulteno, kaj, se 60 tagojn poste la kvinono de la Delegitoj postulas voĉdonon, li organizas ĝin en tempolimo de pliaj 60 tagoj.

53. Ĝenerala voĉdonado de ĉiuj membroj okazas:

Se la Komitato ĝin decidis,

Se la kvinono de ĉiuj membroj ĝin skribe postulis en tempolimo de ses monatoj, kalkulitaj de la unua ĝis lasta subskribo. La Direktoro ĝin aranĝas kun la helpo de la Delegitoj, plej malfrue tri monatojn post ricevo de la subskriboj.

Tiu voĉdonado povas laŭleĝe nuligi ĉiujn elektojn kaj decidojn, ŝanĝi la statuton kaj dissolvi la Asocion.

54. La Centra Oficejo okazigas ĝeneralan voĉdonadon de la Delegitoj, kutime dum oktobro-novembro:

Por elekti la Komitaton de UEA, ĉiun trian jaron,

Por fiksi la kotizojn aŭ ŝanĝi la statuton,

Por aliaj aferoj, laŭ decido de la Komitato aŭ Komisiono, aŭ la iniciato de la membroj.

Ĉiu Komitatano, Ĉefdelegito, Fakestro kaj Delegito havas unu voĉon. Duobla ofico ne donas plian rajton. Delegitoj en lokoj kun 10—19 membroj havas 2 voĉojn, kun 20—29 tri, kaj ĉiam plian voĉon por komencata deko. La nombron de ĉiuj voĉoj fiksis la Centra Oficejo, konforme al la membra kontrolo. Valoras la nombro de la membroj, kiuj estis notitaj en la kontrolo je la fino de la monato antaŭa al la oficiala publikigo de la voĉdonado en la gazeto. Se la aparteneco de membro estas ne certa, ĝi kalkulas favore de la Delegito, kiu kvitancis ĝian lastan kotizon. Sekretarioj en grandurboj, ricevintaj multajn senperajn aliĝojn, disdonu la voĉojn al la Delegitoj en la koncernaj urbopartoj.

55. Antaŭ la elekto de nova Komitato, la funkcia Komitato decidis, el kiom da personoj konsistos la nova Komitato kaj kiom da reprezentantoj ricevos ĉiu lando aŭ grupo de landoj. Plie la Komitato publikigas en la oficiala gazeto plenan liston de kandidatoj. En la sekvanta numero de la gazeto la Direktoro konatigas la proponojn intertempe alsenditajn de la membroj. La Delegitoj povas voĉdoni favore de iu membro, egale ĉu ĝi estis publikigita kiel kandidato aŭ ne.

Por la rezultato valoras en principo la plimulto de ĉiuj voĉoj. Tamen lando aŭ grupo de landoj, rajtigita je certa nombro de reprezentantoj, ricevas ilin, eĉ se ĉi-tiuj kandidatoj kunigis malpli multajn voĉojn ol kandidatoj el aliaj landoj.

56. La Delegitoj havas la devon partopreni je tiuj voĉdonoj, kiuj estas skribaj, sekretaj kaj valoras se partoprenis pli ol la duono de la voĉrajtigitoj. Proponoj kaj elektoj estas akceptitaj se jesis pli ol la duono de la alvenintaj voĉoj, ne kalkulinte la malplenajn aŭ neklarajn bultenojn. La voĉojn kontrolas la Centra Oficejo, antaŭ 3 membroj de sia sidejo. La Direktoro kaj tiuj membroj skribe certigas la korektecon de la procedo.

57. Se la Direktoro scias, ke iu voĉdonado fariĝis malkorekte, aŭ se alvenas plendo, pruviĝinta prava kaj sufiĉe grava, li devas: ripetigi la elekton de Delegito sub la kontrolo de Komitatano, Ĉefdelegito aŭ loka membro, por tiu celo de li nomata, aŭ mem elekti la Delegiton;

ripetigi sammaniere la elekton de Ĉefdelegito kaj Fakestro, aŭ peti la Prezidanton, ke li elektu.

La ĝenerala skriba voĉdonado de la membroj aŭ de la Delegitoj estas nur ripetata, se la malkorektaĵoj povis influi la ĝeneralan rezulton.

58. Ĉiuj elektoj al honoraj oficoj valoras ĝis la proksima ĝenerala elektado. Kutime alternas en trijara vico la elektoj de la Delegitoj, de la Ĉefdelegitoj kaj Fakestroj kaj de la Komitatanoj. La salajritaj kunlaborantoj estas elektataj konforme al la bezono kaj la lokaj kondiĉoj, maksimume por tri jaroj. La leĝoj de ilia laborloko difinas ilian ĝeneralan situacion kaj tiu statuto iliajn rajtojn kaj devojn kiel membroj.

Plendoj.

59. Plendoj de membroj kontraŭ aliaj membroj, Delegitoj kaj la Centra Oficejo estu laŭ la kazo adresataj al la Ĉefdelegito, Fakestro aŭ Direktoro. Aliaj plendoj iru al la Prezidanto. La ricevinto informiĝas kaj rajtas postuli de ĉiu membro la alsendon de la necesaj dokumentoj. Se la plendo montriĝas prava, oni riproĉas la kulpigiton. Se necese, la Prezidanto aŭ Direktoro publikigas la aferon en la oficiala gazeto aŭ procedas konforme al la sekvantaj artikoloj.

60. Estas eksigataj el la Asocio kaj en gravaj okazoj publike citataj:

La membroj aŭ estintaj membroj, kiuj malgraŭ averto ne plenumis financajn devojn, kiujn ili havas kontraŭ la Asocio.

La membroj aŭ estintaj membroj, kiuj ne konformiĝis al la statuto kaj regularoj malgraŭ avertoj; kiuj intence agis kontraŭ la principoj aŭ gravaj intereso de UEA; kiuj grave malbonuzis la konfidon aŭ servemon de aliaj membroj aŭ alimaniere fariĝis per siaj agoj malindaj je la Asocio.

La eksigo ne nuligas eblan laŭleĝan plendrajton de UEA.

61. Membroj, kiuj malbone plenumas oficon al ili konfidatan de la Asocio, povas en urĝaj okazoj tuj esti haltigataj en siaj funkcioj per decido de la Direktoro. Pri revoko el la ofico estas kompetentaj: Ĉe helpantoj, oficistoj kaj sekretarioj, la Direktoro, Ĉefdelegito aŭ alia persono, kiu ilin dungis; ĉe Delegitoj, la Prezidanto; ĉe aliaj oficialuloj, la Komisiono. — Krom el kaŭzoj laŭ art. 60 la ofichavantoj estas eksigeblaj pro misuzo de konfidita mono aŭ de iliaj titoloj aŭ kompetentecoj.

62. Pri la eksigo de membro aŭ Delegito decidas la Prezidanto, aŭdinte la Direktoron; pri aliaj eksigaj aferoj, ne rilatantaj Komitatanojn, decidas la Komisiono.

La kulpigito estas informata per rekomendita letero pri la plendo, kaj sendu sian defendon en tempolimo de 30 tagoj post ricevo de tiu sciigo. Membro forigita de ofico aŭ eksigita, kiu opinias, ke la procedo fariĝis ne serioze aŭ malkorekte, apelaciu ĝis 30 tagoj post ricevo de la decido: Al la Komisiono, se estis kompetenta la Prezidanto, kaj al la Komitato en la aliaj kazoj.

Nova aliĝo de eksigita membro nur valoras, se konsentis la organo, kiu decidis la eksigon.

VI. Servoj.

63. La servoj de la Asocio estas rezervataj al ĝiaj membroj. Aranĝas la servojn la Centra Oficejo, la Fakoj, aŭ la societoj kaj firmoj, kun kiuj UEA kontraktis.

La servoj de informpetado kaj helpo al la vojaĝantoj estas principe senpagaj kaj prizorgataj de la Delegitoj.

La membroj rajtas peti de la Delegitoj parolajn aŭ skribajn informojn pri ĉiu ajn temo rilatanta al la agado de UEA.

64. La korespondaĵoj interne de la Asocio devas esti precize formulataj, tre legeble skribataj en la oficiala lingvo kaj korekte afrankataj. La sendinto indiku ĉiam sian plenan adreson kaj la membronumeron, ne esperantigante la nomojn de stratoj, placoj, k. t. p. Skribaĵoj sendataj al reprezentanto de UEA montru sur la adreso lian titolon, por ke, se li forestas, ili estu transdonataj al la anstataŭanto.

Al la informpetoj kaj al aliaj ne pure administraj korespond-aĵoj oni ĉiam aldonu respondkarton aŭ internacian respondkuponon. Poŝtmarkojn kaj poŝtmandatojn naciajn oni nur almetu, se oni certe scias, ke la ricevonto povos ilin senpene valorigi. Neplenumo de tiuj kondiĉoj nuligas la rajton al plendo.

65. En tempolimo de 7 tagoj post ricevo de laŭregula informpeto la Delegito devas ĝin zorge respondi. Se por trovi plenan informon li bezonas pli longan tempon, li respondu provizore.

La Delegito rajtas malatenti petojn ne konformaj al la antaŭa artikolo. Tamen, se la peto devenas supozeble de membro, traktas seriozan aferon kaj kunhavas respondilon, la Delegito sciigu la petinton pri la kaŭzo de la neplenumo.

Devas esti nepre rifuzataj: petoj de servoj kontraŭ la celoj de UEA aŭ la bonaj moroj; Petoj havantaj konfidencian karakteron (pri morala indeco, pagokapablo aŭ familiaj cirkonstancoj de persono) kaj ripeŝitaj petoj de ne-membroj.

66. Dum vojaĝoj la membroj povas peti la konsilon de la Delegito pri ĉiuj turismaj aferoj kaj lian helpon, se okazis al ili malagrablaĵoj en hoteloj, magazenoj, ĉe doganaj aŭ aliaj aŭtoritatoj, k. t. p. Granda perdo da tempo kaj elspezoj estu pagataj.

La Delegito donas ĉiujn informojn por faciligi la restadon, sed ne estas lia devo iri al rendevuoj, atendi la membrojn en la stacidomo aŭ iln promeni.

67. Antaŭ ol fari servon, kiu kaŭzus elspezojn, la Delegito demandu la petinton kaj postulu antaŭan pagon. La Delegito ankaŭ rajtas peti antaŭan pagon aŭ povas malakcepti servojn, kiuj necesigas multan tempon, teknikajn konojn aŭ specialajn klopodojn, por kiuj salajro aŭ maklerpago estas kutimaj. Se li ne volas fari la servon, li respondu kaj sendu laŭeble liston de personoj aŭ firmoj prizorgantaj tiajn negocojn.

Al la Delegitoj kaj aliaj personoj sin okupantaj pri la servoj estas malpermesate uzi tiun oficon por persona profito aŭ por favori iujn personojn aŭ firmojn.

68. La Delegito estas respondeca por la bona funkciado de la nomitaj servoj en sia loko. Li zorgu, ke dum lia foresto la korespondajoj estu transdonataj al la Vicdelegito aŭ la helpanto.

La interŝanĝo de poŝtmarkoj kaj kartoj, la rondirigo de leteroj aŭ petskriboj, k. t. p. ne koncernas la servon de informpetado, sekve estas neniel deviga por la Delegito.

Por persona korespondado, interŝanĝoj k. t. p. la Asocio kreos specialan aranĝon aŭ fakon.

69. Plendoj pri malbone faritaj servoj priskribu klare la faktojn kaj estu sendataj al la Direktoro aŭ Fakestro. Se lia esploro konstatas ne gravan malkorektecon, li oficiale rememorigas la regulojn al la kulpigito.

Estas citataj en la gazeto: Delegitoj, kiuj ne respondis al oficiala enketo de UEA, malgraŭ ĝenerala averto; Delegitoj, kiuj en 12 monatoj devis esti riproĉitaj la duan fojon: ĉar ili ne zorgis por la transigo de la korespondajoj, okaze de foriro aŭ malsano; aŭ ĉar ili nek respondis korektan informpeton, nek senkulpigis sin ĝis 30 tagoj poste ĉe la petinto. Ankaŭ estas citataj la membroj, kiuj grave aŭ ripete misuzis la servemon de la Delegitoj aŭ de la fakaj reprezentantoj.

70. Se en loko aŭ lando tre malfacilaj cirkonstancoj, grava malpaco aŭ aliaj ne-antaŭvideblaj kondiĉoj malhelpas procedi konforme al tiu statuto, la Direktoro rajtas fari esceptojn. La Prezidanto povas provizore ŝanĝi la kutiman organizon, elektante specialan Ĉefdelegiton kun plenaj povoj, aŭ per aliaj aranĝoj adaptataj al tiuj eksterordinaraj bezonoj.

Statuto akceptita per voĉdonado de la Delegitoj, dum novembro-decembro 1920.

La Prezidanto de UEA:

ED. STETTLER.

La Ĝenerala Sekretario:

H. JAKOB.

